

معاونت درمان

دبیرخانه شورای راهبردی تدوین راهنماهای سلامت

شناسنامه و استاندارد خدمت

تست استنشاقی واکنش برونگیال

(باپیتامین متاکولین یا ترکیبات مشابه)

دی ماه ۱۳۹۶

مقدمه:

توسعه جوامع و گسترش نظام های سلامت، به ویژه در دو سده اخیر و نیز گسترش علوم پزشکی در جهان موجب شده است که تقریباً تمام کشورها به منظور برآورده شدن نیازهای سلامت محور خود، به تدوین راهنماهای بالینی (راهکارها، سیاست ها، استانداردها و پروتکل های بالینی) در راستای ارتقا سطح کیفی و کمی ارائه خدمت و همچنین تدوین سیاست های کلان در چارچوب استقرار پزشکی مبتنی بر شواهد گام بردارند. از سویی ضرورت تعیین حدود و ثغور اختیارات دانش آموختگان حرف مختلف پزشکی و استاندارد فضای فیزیکی و فرآیندهای ارائه خدمات سبب شد تا تدوین شناسنامه های مرتبط به منظور افزایش ایمنی، اثر بخشی و هزینه اثر بخشی در دستور کار وزارت متبوع قرار گیرد.

اندازه گیری کیفیت برای جلب اطمینان و حصول رضایت آحاد جامعه، قضاوت در زمینه عملکردها، تامین و مدیریت مصرف منابع محدود، نیازمند تدوین چنین راهنماهایی می باشد. این مهم همچنین به سیاستگذاران نیز کمک خواهد نمود تا به طور نظام مند، به توسعه و پایش خدمات اقدام نموده و از این طریق، آنان را به اهدافی که نسبت به ارائه خدمات و مراقبت های سلامت دارند، ناظر نماید تا به بهترین شکل به نیازهای مردم و جامعه پاسخ دهند. علاوه بر تدوین راهنماها، نظارت بر رعایت آن ها نیز حائز اهمیت می باشد و می تواند موجب افزایش رضایتمندی بیماران و افزایش کیفیت و بهره وری نظام ارائه خدمات سلامت گردد. طراحی و تدوین راهنماهای مناسب برای خدمات سلامت، در زمره مهمترین ابعاد مدیریت نوین در بخش سلامت، به شمار می آید. اکنون در کشورمان، نیاز به وجود و استقرار راهنماهای ملی در بخش سلامت، به خوبی شناخته شده و با رویکردی نظام مند و مبتنی بر بهترین شواهد، تدوین شده است.

در پایان جا دارد تا از همکاری های بی دریغ معاون محترم درمان «جناب آقای دکتر محمد حاجی آقاجانی»، معاون محترم آموزشی «جناب آقای دکتر باقر لاریجانی» و شورای راهبردی تدوین راهنماهای بالینی در مدیریت تدوین راهنماهای طبابت بالینی، و نیز هیات های بوردها و انجمن های علمی تخصصی مربوطه، اعضاء محترم هیئت علمی مراکز مدیریت دانش بالینی و همچنین هماهنگی موثر سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی و سازمان های بیمه گر و سایر همکاران در معاونت های مختلف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تقدیر و تشکر نمایم.

انتظار می رود راهنماهای طبابت بالینی تدوین شده تحت نظارت فنی دفتر ارزیابی فناوری، تدوین استاندارد و تعرفه سلامت و کمیته فنی تدوین راهنماهای بالینی، مورد عنایت تمامی نهادها و مراجع مخاطب قرار گرفته و به عنوان معیار عملکرد و محک فعالیت های آنان در نظام ارائه خدمات سلامت شناخته شود.

امید است اهداف متعالی نظام سلامت کشورمان در پرتو گام نهادن در این مسیر، به نحوی شایسته محقق گردد.

دکتر سید حسن قاضی زاده هاشمی

وزیر

تنظیم و تدوین:

- ۱- دکتر محمدرضا مسجدی
- ۲- دکتر اردا کیانی
- ۳- دکتر انسیه واحدی
- ۴- دکتر علیرضا اسلامی نژاد
- ۵- دکتر سید علی جواد موسوی

تحت نظارت فنی:

گروه استانداردسازی و تدوین راهنماهای سلامت
دفتر ارزیابی فن آوری، استانداردسازی و تعرفه سلامت

دکتر سید موسی طباطبایی، فرانک ندرخانی،
دکتر آرمین شیروانی، دکتر مریم خیری، مرتضی سلمان ماهینی

الف) عنوان دقیق خدمت مورد بررسی (فارسی و لاتین):

تست استنشاقی واکنش برونکیال (بدون احتساب تست عملکرد ریوی)؛ با هیستامین، متاکولین یا ترکیبات مشابه
کد ملی: ۹۰۱۱۵۵

ب) تعریف و تشریح خدمت مورد بررسی:

بررسی تحریک پذیری راه های هوایی با اندازه گیری حجم بازدمی ثانیه اول و ارزیابی تغییرات آن پس از استنشاق ماده محرک

ج) موارد ضروری انجام مداخله تشخیصی:

- تشخیص حساسیت و تحریک پذیری راه های هوایی

ج-۱) تعداد دفعات مورد نیاز

- در ارزیابی تشخیصی بیماران (یکبار در سال)

د) ویژگی های فرد/افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز (Order) خدمت مربوطه و استاندارد تجویز:

متخصص داخلی (با کلیه گرایش ها)، فوق تخصص ریه، متخصص طب کار، فوق تخصص ایمونولوژی بالینی، متخصص پزشک قانونی، متخصص پزشکی اجتماعی و متخصص اطفال (با کلیه گرایش ها)

ه) ویژگی های ارائه کننده اصلی صاحب صلاحیت جهت ارائه خدمت مربوطه:

فوق تخصص ریه و فوق تخصص ایمونولوژی بالینی

و) عنوان و سطح تخصص های مورد نیاز (استاندارد) برای سایر اعضای تیم ارائه کننده خدمت:

ردیف	عنوان تخصص	تعداد مورد نیاز به طور استاندارد به ازای ارائه هر خدمت	میزان تحصیلات مورد نیاز	سابقه کار و یا دوره آموزشی مصوب در صورت لزوم	نقش در فرایند ارائه خدمت
۱	کمک پرستار	۱ نفر	دیپلم به بالا		آماده سازی بیمار تایپ گزارشات و ارائه گزارش

ز) استانداردهای فضای فیزیکی و مکان ارائه خدمت:

اتاق حاوی تهویه مناسب در بیمارستان، مطب، درمانگاه، مرکز جراحی محدود و دی کلینیک و سایر مراکز تشخیصی درمانی که وجود دستگاه اسپرومتری، ترازو و متر ضروری است.

ح) تجهیزات پزشکی سرمایه ای به ازای هر خدمت:

دستگاه متاکولین، دستگاه اسپرومتری، کپسول اکسیژن یا اکسیژن ساز، وسایل احیاء و دستگاه اندازه گیری قد و وزن

ط) داروها، مواد و لوازم مصرفی پزشکی جهت ارائه هر خدمت:

ردیف	اقلام مصرفی مورد نیاز	میزان مصرف (تعداد یا نسبت)
۱	کاغذ چاپگر	بر حسب نیاز
۲	دهانی یکبار مصرف	

	اسپری سالبوتامول	۳
	اسپیسر	۴
	دستگاه متاکولین	۵

ی) استانداردهای گزارش

تعیین برگشت پذیری حساسیت و انسداد راه های هوایی

گ) شواهد علمی در خصوص کنترا اندیکاسیون های دقیق خدمت:

- بیمارانی که قادر به همکاری نمی باشند
- در مصرف کنندگان داروهای مهار کننده کولین استراز (مستینون و ...)
- بیماران انسداد شدید مجاری هوایی ($FEV1$ کمتر از ۵۰٪)

ل) مدت زمان ارائه هر واحد خدمت:

۳۰ دقیقه تا یک ساعت

منابع:

- راهنمای ملی آسم
- ATS/ERS

- تاریخ اعتبار این استاندارد از زمان ابلاغ به مدت ۲ سال می باشد و بعد از اتمام مهلت زمانی میبایست ویرایش صورت پذیرد.

بسمه تعالی

فرم تدوین راهنمای تجویز

توضیحات	مدت زمان ارائه	تواتر خدمتی		محل ارائه خدمت	شرط تجویز		ارائه کنندگان اصلی صاحب صلاحیت	افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز	کاربرد خدمت		کد RVU	عنوان استاندارد
		تعداد دفعات مورد نیاز	فواصل انجام		اندریکاسیون	کنتر اندیکاسیون			سرپایی	بستری		
گزارش شامل: تعیین برگشت پذیری حساسیت و انسداد راه های هوایی	۳۰ دقیقه تا یک ساعت	یکبار در سال		بیمارستان، مطب، درمانگاه عمومی، مرکز جراحی محدود، درمانگاه	۱- بیمارانی که قادر به همکاری نمی باشند ۲- در مصرف کنندگان داروهای مهار کننده کولین استراز (مستینون و ...) ۳- بیماران انسداد شدید مجاری هوایی (FEV1 کمتر از ۵۰٪)	تشخیص حساسیت و تحریک پذیری راه های هوایی	فوق تخصص ریه، فوق تخصص ایمونولوژی بالینی	متخصص داخلی (با کلیه گرایش ها)، فوق تخصص ریه، متخصص طب کار، فوق تخصص ایمونولوژی بالینی، متخصص پزشکی قانونی، متخصص پزشکی اجتماعی و متخصص اطفال (با کلیه گرایش ها)	*	*	901155	تست استنشاقی واکنش برونکیال (متاکولین)

- تاریخ اعتبار این راهنما از زمان ابلاغ به مدت ۲ سال می باشد و بعد از اتمام مهلت زمانی میبایست ویرایش صورت پذیرد.